EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 5.3.2010
KOM(2010)78 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE

Posilnený záväzok v prospech rovnosti medzi ženami a mužmi
Charta žien

Vyhlásenie Európskej komisie k Medzinárodnému dňu žien 2010

pri príležitosti 15. výročia prijatia deklarácie a akčnej platformy na Svetovej konferencii o ženách v Pekingu a 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien

OZNÁMENIE KOMISIE

Posilnený záväzok v prospech rovnosti medzi ženami a mužmi
Charta žien

Vyhlásenie Európskej komisie k Medzinárodnému dňu žien 2010

pri príležitosti 15. výročia prijatia deklarácie a akčnej platformy na Svetovej konferencii o ženách v Pekingu a 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien

ÚVOD

Rovnosť medzi ženami a mužmi je základným právom zakotveným v článku 2 Zmluvy o Európskej únii a v Charte základných práv Európskej únie. Patrí k spoločným hodnotám, na ktorých je založená Európska únia.

Hospodárska a sociálna súdržnosť, udržateľný rast a konkurencieschopnosť a riešenie demografických výziev závisia od skutočnej rovnosti medzi ženami a mužmi.

Na ceste k rovnosti medzi ženami a mužmi sa v Európe počas uplynulých desaťročí dosiahol pozoruhodný pokrok: s cieľom dosiahnuť zmenu došlo k stotožneniu sa s týmto záväzkom, sfunkčneniu partnerstva a skombinovaniu právnych, politických a finančných zdrojov a nástrojov. Univerzitné štúdium v súčasnosti absolvuje viac dievčat než chlapcov. Podiel žien na európskej pracovnej sile je dnes vyšší než kedykoľvek predtým. Európa dnes viac než predtým zúročuje svoje danosti a využíva svoje zručnosti.

Prekážky skutočnej rovnosti však pretrvávajú.

Pri príležitosti 15. výročia Svetovej konferencie o ženách v Pekingu opätovne zdôrazňujeme a posilňujeme záväzok Európskej komisie dosiahnuť, aby sa rovnosť medzi ženami a mužmi stala skutočnosťou. Počas celého nášho funkčného obdobia sa o to budeme usilovať posilňovaním rodového hľadiska vo všetkých politikách a predkladaním osobitných opatrení na podporu rodovej rovnosti. Zasadzujeme sa o to, aby sa na tento účel vyhradili potrebné zdroje.

Opatrenia počas tohto funkčného obdobia Európskej komisie sa budú opierať hlavne o tieto zásady rovnosti medzi ženami a mužmi:

1. ROVNAKÁ EKONOMICKÁ NEZÁVISLOSŤ

Na životné rozhodnutia a ekonomickú nezávislosť mnohých žien má vplyv diskriminácia, stereotypy vo výchove, segregácia na trhu práce, neisté podmienky zamestnania, nedobrovoľná práca na skrátený čas a nevyvážené rozdelenie opatrovateľských povinností medzi mužom a ženou.

Opätovne potvrdzujeme svoj záväzok zabezpečovať plnú realizáciu potenciálu žien a plné využitie ich schopností, podporovať lepšiu rodovú vyváženosť na trhu práce a zvýšiť počet kvalitných pracovných miest pre ženy. V rámci stratégie Európa 2020

budeme dôrazne podporovať rodovú rovnosť, v prípade potreby zvažovať kvantifikovateľné ciele a podporovať skutočné príležitosti tak pre mužov, ako aj pre ženy na zosúladenie pracovného a súkromného života.

2. ROVNAKÁ ODMENA ZA ROVNAKÚ PRÁCU A PRÁCU ROVNAKEJ HODNOTY

Odmena žien v Európskej únii za hodinu práce je v porovnaní s odmenou mužov stále nižšia v priemere o 18 %. Ženy disponujú menšími zdrojmi tak počas svojho pracovného života, ako aj na dôchodku, majú sťažený prístup k financiám, a tým sú viac než muži vystavené všetkým formám chudoby vrátane chudoby zamestnaných.

Opätovne potvrdzujeme svoj záväzok rázne mobilizovať všetky nástroje, a to tak legislatívne, ako aj nelegislatívne, na odstránenie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov. Rozdiely v odmeňovaní žien a mužov sú cenou, ktorú Európa nemôže dovoliť. Spoločne s 27 členskými štátmi EÚ budeme pracovať na tom, aby sa do konca funkčného obdobia tejto Európskej komisie rozdiely v odmeňovaní žien a mužov v Európskej únii podstatne znížili.

3. ROVNOSŤ PRI PRIJÍMANÍ ROZHODNUTÍ

Ženy sa ešte stále v plnej miere nepodieľajú na deľbe moci a prijímaní rozhodnutí. Rodová vyváženosť pri prijímaní rozhodnutí v politickom a hospodárskom živote a vo verejnom a súkromnom sektore pomôže Európe, aby vytvárala efektívnejšie politiky, rozvíjala spoločnosť založenú na vedomostiach zahŕňajúcu rodový rozmer a budovala silnejšiu a prosperujúcejšiu demokraciu.

Opätovne potvrdzujeme svoj záväzok zabezpečovať spravodlivejšie zastúpenie žien a mužov na mocenských pozíciách vo verejnom živote a ekonomike. Uplatníme svoje právomoci vrátane stimulujúcich opatrení Únie v záujme väčšieho zastúpenia žien na rozhodovacích pozíciách.

Na našej úrovni sa zaväzujeme vyvinúť maximálne úsilie na zlepšenie rodovej vyváženosti v rámci Komisie.

4. DÔSTOJNOSŤ, NEDOTKNUTEĽNOSŤ OSÔB A KONIEC NÁSILIA ZALOŽENÉHO NA RODOVEJ PRÍSLUŠNOSTI

Plné uplatňovanie základných práv ženami a dievčatami je neodňateľnou, integrálnou a nedeliteľnou súčasťou všeobecných ľudských práv a je dôležité pre ďalšie napredovanie žien a dievčat, pre mier, bezpečnosť a rozvoj. Násilie založené na rodovej príslušnosti, ktoré zahŕňa škodlivé praktiky vychádzajúce zo zvyklostí alebo tradícií, je porušením základných práv, a to najmä práva na ľudskú dôstojnosť, práva na život a práva na nedotknuteľnosť osôb. Takéto porušovanie bráni uplatňovaniu nezávislosti osôb.

Opätovne potvrdzujeme svoj záväzok zabezpečovať, aby dodržiavaniu ľudských práv patrilo ústredné miesto v našich činnostiach. Budeme vynakladať úsilie na odstraňovanie rodovej nerovnosti v prístupe k zdravotnej starostlivosti a v zdravotnom stave.

Európa netoleruje násilie založené na rodovej príslušnosti. Zintenzívnime úsilie pri odstraňovaní všetkých foriem násilia a poskytovaní pomoci tým, ktorí ju potrebujú. Zavedieme komplexný a účinný politický rámec na boj proti násiliu založenému na rodovej príslušnosti. V rámci svojich právomocí posilníme kroky zamerané na odstránenie zmrzačovania ženských pohlavných orgánov a iných násilných činov, a to aj pomocou trestného práva.

5. RODOVÁ ROVNOSŤ MIMO ÚNIE

Našou ambíciou je neobmedzovať sa hranicami Únie. V záujme posilňovania sociálnej a ekonomickej nezávislosti a napredovania žien a mužov vo svete sa rodová rovnosť musí v plnej miere zahrnúť aj do našich vonkajších politík. EÚ sa zaviazala podporovať rodovú rovnosť v každom kontexte vrátane krajín, v ktorých prebiehajú alebo prebiehali konflikty. Základom rozvoja udržateľných a demokratických spoločností je znižovanie rodových nerovností, riešenie násilia založeného na rodovej príslušnosti a podpora ženských práv.

Opätovne potvrdzujeme svoj záväzok dôsledne zohľadňovať rodovú rovnosť vo vzťahoch s tretími krajinami, zvyšovať povedomie a právach žien a snažiť sa o implementáciu existujúcich medzinárodných nástrojov. S maximálnym využitím celého radu dostupných nástrojov budeme podporovať a posilňovať spoluprácu s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami pri presadzovaní rodovej rovnosti. Takisto budeme podporovať štátnych a neštátnych aktérov v ich úsilí o presadzovanie rodovej rovnosti v partnerských krajinách.

Vyhlasujeme, že sme pripravení pracovať v prospech rodovej rovnosti v partnerstve so všetkými zúčastnenými stranami vrátane občianskej spoločnosti na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni, a to najmä v prospech zásad uvedených v tejto charte. V roku 2010 predložíme novú stratégiu rovnosti medzi ženami a mužmi určenú na funkčné obdobie tejto Európskej komisie a budeme pravidelne podávať správy o jej implementácii.

Opätovne potvrdzujeme svoj osobný a kolektívny záväzok v prospech Európy bez nerovností medzi ženami a mužmi, ktorá ponúka lepší život a udržateľnú budúcnosť pre všetkých.